GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV

Curs /*Curso*
2026/2027

1	**Dades d'identificació de l'assignatura** *Datos de identificación de la asignatura*				
Nom de l'assignatura *Nombre de la asignatura*	INTRODUCCIÓ A L'ESCENIFICACIÓ *INTRODUCCIÓN A LA ESCENIFICACIÓN* *INTRODUCTION TO STAGING*				
Crèdits ECTS *Créditos ECTS*	**8**	Curs *Curso*	1r. *1º*	Semestre *Semestre*	1r. *1º*
Tipus de formació *Tipo de formación* bàsica, específica, optativa *básica, específica, optativa*	OE	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura *Idioma/s en que se imparte la asignatura*			Valencià/Castellà *Valenciano/ Castellano*
Matèria *Materia*	Escenificació *Escenificación*				
Grau *Grau*	Art Dramàtic *Arte Dramático*				
Especialitat *Especialidad*	Escenografia *Escenografía*				
Centre *Centro*	Escola Superior d'Art Dramàtic de València *Escuela Superior de Arte Dramático de Valencia*				
Departament *Departamento*	Direcció Escènica i Escenografia *Dirección Escénica y Escenografía*				
Professorat *Profesorado*	Rafael Félix Rodríguez Marzo				
e-mail *e-mail*	rf.rodriguezmarzo@iseacv.gva.es				

1.1	**Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació** *Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación*

Coneixements dels principis generals de l'escenificació. Tècnica, ètica i estètica de l'escenificació. Anàlisi i composició de l'espectacle. Coneixement i contextualització del concepte de direcció artística en les diferents disciplines artístiques del procés de la posada en escena teatral i de l'audiovisual. (DOGV 9512, 16.01.2023). L'assignatura reflexiona sobre la figura i la funció de l'escenògraf/a en la concepció de l'espectacle i el marc conceptual bàsic on s'inscriu el seu treball, donant a conèixer els elements bàsics de l'escenificació, conformats per les diferents disciplines i llenguatges escènics.

Conocimiento de los principios generales de la escenificación. Técnica, ética y estética de la escenificación. Análisis y composición del espectáculo. Conocimiento y contextualización del concepto de dirección artística en las diferentes disciplinas artísticas del proceso de la puesta en escena teatral i del audiovisual (DOGV 9512, 16.01.2023). La asignatura reflexiona sobre la figura y la función del escenógrafo/a en la concepción del espectáculo y el marco conceptual básico donde se inscribe su trabajo, y plantea la relación entre técnica, ética y estética, dando a conocer los elementos básicos de la escenificación, conformados por las diferentes disciplinas y lenguajes escénicos.

1.2	**Coneixements previs** *Conocimientos previos*

Al tractar-se de la primera assignatura que desenvolupa la matèria, no cal que l'/la alumne/a acredite coneixements previs. Tanmateix és recomanable tindre coneixements de Teoria de l'espectacle i Hª de les arts escèniques, especialment del seu desenvolupament en la contemporaneïtat.

Al tratarse de la primera asignatura que desarrolla la materia, no hace falta que el/la alumno/a acredite conocimientos previos. Sin embargo, es recomendable tener conocimientos de Teoría del espectáculo y Hª de las artes escénicas, especialmente de su desarrollo en la contemporaneidad.

2 Competències de l'assignatura
Competencias de la asignatura

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES
CE5. Estudiar el fet escènic a partir de diferents mètodes.

COMPETÈNCIES GENERALS
CG1. Fomentar l'autonomia i autoregulació en l'àmbit del coneixement, les emocions, les actituds i les conductes, mostrant independència en la recollida, anàlisi i síntesi de la informació, en el desenrotllament de les idees i arguments d'una manera crítica i en la seua capacitat per a automotivar-se i organitzar-se en els processos creatius.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS
CT1. Organitzar i planificar el treball de manera eficient i motivadora.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS
CE5. Estudiar el hecho escénico a partir de diferentes métodos.

COMPETENCIAS GENERALES
CG1. Fomentar la autonomía y autorregulación en el ámbito del conocimiento, las emociones, las actitudes y las conductas, mostrando independencia en la recogida, análisis y síntesis de la información, en el desarrollo de las ideas y argumentos de una forma crítica y en su capacidad para auto motivarse y organizarse en los procesos creativos.

COMPETENCIAS TRANSVERSALES
CT1. Organizar y planificar el Trabajo de manera eficiente y motivadora.

3 Resultats d'aprenentatge
Resultados de aprendizaje

RESULTATS D'APRENENTATGE *RESULTADOS DE APRENDIZAJE*	COMPETÈNCIES RELACIONADES *COMPETENCIAS RELACIONADAS*
R.1. Identificar l'escenògraf/a en la història i en la cultura de hui. Relacionar l'ètica i l'estètica en el treball de creació de l'espai escènic	CE.5
R.2. Introduir-se en el coneixement i ús dels conceptes i lèxic específics de l'escenificació.	CE.5, CG1
R.3. Conèixer els elements formals i els diferents llenguatges escènics que poden utilitzar-se en un projecte de realització escènica.	CE.5, CG1
R.4. Conèixer diferents punts de partida sobre els que es pot configurar una escenificació.	CE.5, CG1
R.5. Construir propostes personals d'escenificació, atenent a uns objectius ètics i estètics, amb rigor, risc i coherència.	CE.5, CG1, CT1
R.6. Obrir-se al descobriment creatiu, qüestionant les pròpies	CE.5, CG.1

certeses, escoltant de forma activa les idees alienes i desenvolupant un esperit crític i d'aprenentatge permanent.	
R.7. Desenvolupar les habilitats de relació amb un equip humà, assolint les responsabilitats de formar part activa d'un col·lectiu.	CG.1, CT.1
R.1. Identificar al escenógrafo/a en la historia y en la cultura de hoy. Relacionar la ética y la estética en el trabajo de creación del espacio escénico.	*CE.5*
R.2. Introducirse en el conocimiento y manejo de los conceptos y léxico específicos de la escenificación.	*CE.5, CG1*
R.3. Conocer los elementos formales y los diferentes lenguajes escénicos, que pueden utilizarse en un proyecto de realización escénica.	*CE.5, CG1*
R.4. Conocer diferentes puntos de partida sobre los que se puede configurar una escenificación.	*CE.5, CG1*
R.5. Construir propuestas personales de escenificación, atendiendo a unos objetivos éticos y estéticos, con rigor, riesgo y coherencia.	*CE.5, CG1, CT1*
R.6. Abrirse al descubrimiento creativo, cuestionando las propias certezas, escuchando de forma activa las ideas ajenas y desarrollando un espíritu crítico y de aprendizaje permanente.	*CE.5, CG.1*
R.7. Desarrollar las habilidades de relación con un equipo humano, asumiendo las responsabilidades de formar parte activa de un colectivo.	*CG.1, CT.1*

Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

Nota importante: Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge
Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje

Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,... *Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas,…*	Planificació temporal *Planificación temporal*
1. Marc conceptual de l'escenificació Concepte d'escenificació: definicions i evolució Sentit i significació Espectacle i realització escènica: de la representació a l'esdeveniment Acte de comunitat i acte comunicatiu Tècnica, ètica i estètica	Setembre - Gener
2. La configuració de l'espectacle Punts de partida: text, espai, tema, intenció, objecte, etc. Claus dramatúrgiques Estructura i desenvolupament Disciplines escèniques: diferenciació, interferències, esvaïment de fronteres Llenguatges i elements: corporalitat, espacialitat, sonoritat i temporalitat.	Setembre - Gener
3. Paradigmes escènics Narratiu, discursiu, associatiu, relacional: conceptes, característiques i realitzacions	Setembre - Gener
4. Exercicis de creació Laboratori d'experimentació: propostes d'experimentació per transitar pel continu reflexió teòrica-creació	Setembre - Gener
5. Testimonis Encontres i intercanvis amb professionals Assistència/visionat d'espectacles i reflexió conjunta	Setembre - Gener
Els continguts de l'assignatura es tractaran mitjançant una metodologia holística, que planteja la interrelació constant i essencial entre tots els elements que conformen el treball d'escenificació. S'explicarà cada aspecte, no com una part independent, sinó des de la seua condició de conjunt, entenent que el tot és més que la suma de les parts. Una perspectiva rizomàtica que pretén qüestionar les dualitats (forma/contingut, reflexió teòrica/creació, ètica/estètica..), construint una praxi sistèmica i integradora. Aquest plantejament suposa que, en general, no hi haurà una divisió temporal dels continguts, sinó que aquests aniran interrelacionant-se i configurant-se per adició, al llarg de tot el període lectiu.	
1. Marco conceptual de la escenificación *Concepto de escenificación: definiciones y evolución* *Sentido y significación* *Espectáculo y realización escénica: de la representación al acontecimiento* *Acto comunicativo y acto de comunidad* *Técnica, ética y estética*	*Septiembre - Enero*

2. La configuración del espectáculo *Puntos de partida: texto, espacio, tema, intención, objeto, etc.* *Claves dramatúrgicas* *Estructura y desarrollo* *Disciplinas escénicas: diferenciación, interferencia, disolución de fronteras* *Lenguajes y elementos: corporalidad, espacialidad, sonoridad y temporalidad*	*Septiembre - Enero*
3. Paradigmas escénicos *Narrativo, discursivo, asociativo, relacional: conceptos, caracte-rísticas y realizaciones*	*Septiembre - Enero*
4. Ejercicios de creación *Laboratorio de experimentación para transitar por el continuo reflexión teórica-creación*	*Septiembre - Enero*
5. Testimonios *Encuentros e intercambios con profesionales* *Asistencia/visionado de espectáculos y reflexión conjunta*	*Septiembre - Enero*
Los contenidos de la asignatura se tratarán mediante una metodología holística, que plantea la interrelación constante y esencial entre todos los elementos que conforman el trabajo de escenificación. Se explicará cada aspecto, no como una parte independiente, sino desde su condición de conjunto, entendiendo que el todo es más que la suma de las partes. Una perspectiva rizomática que pretende cuestionar las dualidades (forma/contenido, reflexión teórica/creación, ética/estética...), construyendo una praxis sistémica e integradora. Este planteamiento supone que no habrá una división temporal de los contenidos, sino que estos irán interrelacionándose y configurándose por adición, a lo largo de todo el periodo lectivo.	

5 Activitats formatives
Actividades formativas

5.1 Activitats de treball presencials
Actividades de trabajo presenciales

ACTIVITATS *ACTIVIDADES*	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge *Metodología de enseñanza-aprendizaje*	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge *Relación con los Resultados de Aprendizaje*	Volum treball (en nº hores o ECTS) *Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)*
Classe presencial *Clase presencial*	Exposició de continguts per part del profesor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. *Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.*	R1, R2, R3, R4, R6, R7	60
Classes pràctiques *Clases prácticas*	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. *Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones…, búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.* *Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.*	R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7	52
Tutoria *Tutoría*	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, talleres, lectures, realització de treballs, projectes, etc. *Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizada por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.*	R1, R2, R3, R4, R5, R6	4
Avaluació *Evaluación*	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. *Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.*	R6	4
		SUBTOTAL	120

5.2 Activitats de treball autònom
Actividades de trabajo autónomo

ACTIVITATS *ACTIVIDADES*	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge *Metodología de enseñanza-aprendizaje*	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge *Relación con los Resultados de Aprendizaje*	Volum treball (en nº hores o ECTS) *Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)*
Treball autònom *Trabajo autónomo*	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. *Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,… para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.*	R1, R2, R3, R4, R5, R6	60
Estudi pràctic *Estudio práctico*	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. *Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,… para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.*	R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7	10
Activitats complementàries *Actividades complementarias*	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congresos, conferències,... *Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,…*	R1, R3, R4, R6	10
		SUBTOTAL	80

TOTAL	**200**

6 Sistema d'avaluació i qualificació
Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació
Instrumentos de evaluación

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals…), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, cuaderns d'observació, portafolio,…
Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales, …), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,…

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ *INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN*	Resultats d'Aprenentatge avaluats Resultados de Aprendizaje evaluados	Percentatge atorgat (%) *Porcentaje otorgado (%)*
AVALUACIÓ CONTÍNUA		
1. Observació directa del professorat	R6, R7	30
2. Exercicis de creació	R1, R3, R4, R5, R6, R7	50
3. Reflexió paradigmes escènics	R1, R3, R4, R6	15
4. Autoavaluació	R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7	5
PRIMERA CONVOCATÒRIA (sense avaluació contínua)		
1. Exercicis de creació	R1, R3, R4, R5, R6, R7	50
2. Reflexió paradigmes escènics	R1, R3, R4, R6	20
3. Examen	R1, R2, R3	30
EVALUACIÓN CONTINUA		
1. Observación directa del profesorado	*R6, R7*	*30*
2. Ejercicios de creación	*R1, R3, R4, R5, R6, R7*	*50*
3. Reflexión paradigmas escénicos	*R1, R3, R4, R6*	*15*
4. Autoevaluación	*R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7*	*5*
PRIMERA CONVOCATORIA (sin evaluación continua)		
1. Ejercicios de creación	*R1, R3, R4, R5, R6, R7*	*50*
2. Reflexión paradigmas escénicos	*R1, R3, R4, R6*	*20*
3. Examen	*R1, R2, R3*	*30*

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega
Criterios de evaluación y fechas de entrega

En acabar l'assignatura, l'alumnat deurà dominar els continguts exposats tant en l'àmbit conceptual (teòrics) com procedimental (pràctics), a més dels que s'inclouen a continuació (actitudinals)

- Comprensió i aplicació dels conceptes de la matèria.
- Ús correcte i adequat de la terminologia específica.
- Actitud cap a l'assignatura i els companys (responsable, col·laboradora, respectuosa, solidària...)
- Disposició de joc i risc en les propostes.
- Capacitat de formalització i expressió de les idees a nivell oral i escrit.
- Escolta i participació en les posades en comú.
- Reflexió crítica envers el propi treball.

- Compliment dels terminis de lliurament

El professorat establirà les pautes a seguir per a la realització de cada instrument d'avaluació amb l'antelació adequada.

Per a superar l'assignatura l'alumnat haurà d'obtindre una qualificació mínima del 40% en cadascun dels instruments d'avaluació. Altrament la qualificació serà *No presentat*. Aquest resultat és equivalent a un suspens sense nota numèrica i consumeix convocatòria.

En les activitats escrites i, si és el cas, en l'examen, es valorarà, a més del contingut, aspectes com la presentació, la redacció i la correcció lingu¨ística (ortogràfica, gramatical, sintàctica, lèxica i textual).

AVALUACIÓ CONTÍNUA

1. **Observació directa**. El professorat anirà recollint evidències del procés al llarg de tot el semestre.
2. **Exercicis de creació**. Es tracta de quatre propostes escèniques i una cartografia, que es plantegen com un laboratori d'experimentació, on l'alumnat deu posar en contacte la seua imaginació creadora i els conceptes que es van tractant en classe, fent servir diferents punts de partida.
3. **Reflexió paradigmes escènics**. Exercici escrit a realitzar en classe, on l'alumnat analitza els diferents paradigmes en diàleg amb el seu pensament escènic i la praxi escènica contemporània.
4. **Autoavaluació**. La plantilla es posarà a disposició de l'alumnat al principi del semestre.

DATES DE LLIURAMENT

Les dates de lliurament dels exercicis de creació aniran acordant-se amb l'alumnat en funció del desenvolupament de l'assignatura.
La reflexió sobre els paradigmes escènics es farà l'últim dia de classe.
L'autoavaluació es lliurarà el 18 de gener.

PRIMERA CONVOCATÒRIA (sense avaluació contínua)

Exercicis de creació i **Reflexió paradigmes escènics.** Mateixos criteris que en l'avaluació continua.
Examen. Prova escrita en la que cal analitzar i reflexionar al voltant de l'escenificació d'una escena.

DATES DE LLIURAMENT

Els exercicis de creació es podran presentar fins el 18 de gener
La reflexió sobre els paradigmes escènics es farà l'últim dia de classe.
La data de l'examen es comunicarà a principi de curs.

Si l'/la estudiant supera el 20% de faltes d'assistència no justificades, sobre el total de les hores lectives presencials de l'assignatura, perdrà el dret a l'avaluació continua i tindrà que presentar-se a la primera convocatòria.

La direcció del centre podrà autoritzar, a petició de l'/la estudiant, amb caràcter excepcional i per causes objectives degudament justificades, com per exemple malaltia greu o qualsevol altra causa de força major, la renúncia a una convocatòria per curs acadèmic i per assignatura.
CRITERIOS DE EVALUACIÓN Y FECHAS DE ENTREGA

Al acabar la asignatura, el alumnado deberá dominar los contenidos tanto en el ámbito conceptual (teóricos) como procedimental (prácticos), además de los que se incluyen a continuación (actitudinales)
- Comprensión y aplicación de los conceptos de la materia.
- Uso correcto y adecuado de la terminología específica.
- Actitud hacia la asignatura y los compañeros (responsable, colaboradora, respetuosa, solidaria...)
- Disposición de juego y riesgo en las propuestas.
- Capacidad de formalización y expresión de las ideas a nivel oral y escrito.
- Escucha y participación en las puestas en común.
- Reflexión crítica hacia el propio trabajo.
- Cumplimiento de los plazos de entrega

El profesorado establecerá las pautas a seguir para la realización de cada instrumento de evaluación con la antelación adecuada.

Para superar la asignatura el alumnado tendrá que obtener una calificación mínima del 40% en cada uno de los instrumentos de evaluación. De lo contrario la calificación será No presentado*. Este resultado es equivalente a un suspenso sin nota numérica y consume convocatoria.*

En las actividades escritas y, en su caso, en el examen, se valorará, además del contenido, aspectos como la presentación, la redacción y la corrección lingu¨ística (ortográfica, gramatical, sintáctica, léxica y textual).

EVALUACIÓN CONTINUA

*1. **Observación directa**. El profesorado irá recogiendo evidencias del proceso a lo largo de todo el semestre.*
*2. **Ejercicios de creación**. Se trata de cuatro propuestas escénicas y una cartografía, que se plantean como un laboratorio de experimentación, donde el alumnado debe poner en contacto su imaginación creadora y los conceptos que se van tratando en clase, usando diferentes puntos de partida.*
*3. **Reflexión paradigmas escénicos**. Ejercicio escrito a realizar en clase, donde el alumnado analiza los diferentes paradigmas en diálogo con su pensamiento escénico y la praxis escénica contemporánea.*
*4. **Autoevaluación**. La plantilla se pondrá a disposición del alumnado al principio del semestre.*

FECHAS DE ENTREGA

Las fechas de entrega de los ejercicios de creación irán acordándose con el alumnado en función del desarrollo de la asignatura.
La reflexión sobre los paradigmas escénicos se hará el último día de clase.
La autoevaluación se entregará el 18 de enero.

PRIMERA CONVOCATORIA (sin evaluación continua)

***Ejercicios de creación** y **Reflexión paradigmas escénicos**. Mismos criterios que en la evaluación continúa.*
***Examen**. Prueba escrita en la que hay que analitzar y reflexionar sobre la escenificación de una escena.*

FECHAS DE ENTREGA

Los ejercicios de creación se podrán presentar hasta el 18 de enero.
La reflexión sobre los paradigmas escénicos se hará el último día de clase.

La fecha del examen se comunicará a principio de curso.

Si el/la estudiante supera el 20% de faltas de asistencia no justificadas, sobre el total de las horas lectivas presenciales de la asignatura, perderá su derecho a la evaluación continúa y tendrá que presentarse a la primera convocatoria.

La dirección del centro podrá autorizar, a petición del/la estudiante, con carácter excepcional y por causas objetivas debidamente justificadas, como por ejemplo enfermedad grave o cualquier otra causa de fuerza mayor, la renuncia a una convocatoria por curso académico y por asignatura.

6.3 **Sistemes de recuperació**
Sistemas de recuperación
Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)
Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

SEGONA CONVOCATÒRIA

La segona convocatòria tindrà els mateixos instruments, percentatges i criteris d'avaluació que la primera convocatòria.

Instruments d'avaluació

1. Exercicis de creació	50%
2. Reflexió paradigmes escènics	20%
3. Examen	30%

SEGUNDA CONVOCATORIA

La segunda convocatoria tendrá los mismos instrumentos, porcentajes y criterios de evaluación que la primera convocatoria.

Instrumentos de evaluación

1. Ejercicios de creación	*50%*
2. Reflexión paradigmas escénicos	*20%*
3. Examen	*30%*

7 Bibliografia
Bibliografía

Bàsica
Básica

- ARAGÓN, A. (2014). La renovación de la escena tras el relevo del paradigma narrativo por el nuevo teatro posdramático: teatro discursivo, teatro asociativo y teatro relacional. En *Anagnórisis. Revista de investigación teatral*. Nº 10, pp. 165-204. En línea. Disponible en http://anagnorisis.es/pdfs/num10.pdf
- ENRILE, J. P. (2023). Manual de pedagogia de la creación escènica. Los paradigmes escénicos contemporáneos. CDC
- RAYMOND, J. L. (2019). *El actor en el espacio*. Madrid: Fundamentos

Recomanada
Recomendada

- ABELLAN, J. (1983). *La representació teatral*. Barcelona: Institut del Teatre
- ARRIBAS, A. i DORDAL, F. (2017). *La mirada obscena*. Barcelona: Comanegra
- BOGART, A. (2008). *La preparación del director*. Barcelona: Alba
- BRAUN, E. (1986). *El director y la escena*. Buenos Aires: Galerna
- CEBALLOS, E. (1999). *Principios de dirección escènica*. México: Escenología
- DÍAZ, M. (2016). *La puesta en escena*. Dresde: Fahnauer Verlag
- FISCHER-LICHTE, E. (2011). *Estética de lo performativo*. Madrid: Abada
- HORMIGÓN, J. A. (1991). *Trabajo dramatúrgico y puesta en escena*. Madrid: A.D.E.
- IRVIN, P. (2003). *Directores*. Barcelona: Océano
- MARINIS, M. de (1997). *Comprender el teatro*. Buenos Aires: Galerna
- PAVIS, P. (2008). *Diccionario del teatro*. Barcelona: Paidós
- PAVIS, P. (2000). *El análisis de los espectáculos*. Barcelona: Paidós
- SÁNCHEZ, J. A. (2002). *Dramaturgias de la imagen*. Cuenca: Univ. de Castilla La Mancha
- UBERSFELD, A. (1997). *La escuela del espectador*. Madrid: A.D.E.
- VALENTINI, V. (1991). *Després del teatre modern*. Barcelona: Institut del Teatre